پرونده

ظریف: حالا وقت ایستادگی اروپا مقابل امریکا است

وزیر امور خارجه ایران گفت که شنا کردن علیه موج عظیم یکجانبه‌گرایی نظامی امریکا، نیاز به سرمایه‌گذاری، خطر کردن، شجاعت و جرئت دارد و اینکه چقدر اروپا این آمادگی را دارد، جای سؤال است. ظریف تأکید کرد که اروپا الان باید مقابل امریکا بایستد.

به گزارش فارس، محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران که برای شرکت در پنجاه‌وپنجمین کنفرانس امنیتی مونیخ به آلمان سفر کرده بود، روز دوشنبه پیش از ترک مونیخ در اظهاراتی درباره شکاف بین امریکا و اروپا گفت: «طبیعتاً شکافی که بین اروپا و امریکا و بین امریکا و بقیه دنیا پیدا شده، یک شکاف واقعی است».

ظریف توضیح داد: «به خاطر اینکه دولتی در امریکا روی کار آمده که می‌خواهد با زور و ارعاب سیاست‌های غیر موجهش را به پیش ببرد. حالا اگر سیاست عاقلانه بود یک بحثی بود، سیاست‌هایی را که خیلی از مردم امریکا، همه مردم اروپا و بقیه مردم دنیا معتقدند که عاقلانه نیست و حتی در جهت منافع امریکا نیست، می‌خواهد به همه دنیا تحمیل کند». رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: «شاهد بودیم تقریباً ۹۰ درصد کسانی که در اجلاس ورشو شرکت کرده بودند، با اکراه شرکت کرده بودند، همه به ما می‌گفتند که به خاطر نوع روابط‌شان با امریکا و نوع فشاری که امریکا بر آنها اعمال کرده بود، انتخاب دیگری نداشتند». ظریف گفت: «این حتماً یک عکس‌العملی دارد و این عکس‌العمل واقعی است. اما اینکه چقدر اروپایی‌ها آمادگی داشته باشند که در برابر این احساسی که نسبت به امریکایی‌ها دارند که ترکیبی از احساس تحقیر و تحمیل توسط امریکایی‌ها و از یک طرف احساس اینکه امریکایی‌ها دارند دنیا را به هم می‌ریزند و ترامپ دارد نظم جهانی را به هم می‌ریزد، بایستند، جای سؤال است.»

به گفته ظریف، امریکایی‌ها الان خودشان معتقدند نظمی که امریکا ۷۰ سال در شکل‌گیری آن نقش داشته، الان توسط ترامپ به هم ریخته می‌شود. ظریف گفت: «طبیعتاً از همه بیشتر کشورهای نزدیک به امریکا نگران به هم ریختن این نظم هستند و عکس‌العمل و نگرانی واقعی است. اما اینکه چقدر در برابر این اقدام می‌کنند و آمادگی دارند برای مقابله با آن ریسک و سرمایه‌گذاری کنند، واقعاً زیر سؤال است. در سخنرانی‌ام گفتم نمی‌توانید شنا کنید بدون اینکه تر شوید، شنا کردن علیه این موج عظیم یکجانبه‌گرایی نظامی امریکا، یک حرکتی است که نیاز به سرمایه‌گذاری، خطر کردن، شجاعت و جرئت دارد و باید ببینیم چقدر اروپا این آمادگی را دارد.» اظهارات ظریف درباره ایستادگی اروپایی‌ها در برابر سیاست‌های ضدایرانی امریکا در حالی است که کشورهای اروپایی از زمان خروج امریکا از برجام، هیچ اقدام مؤثری برای بهره‌مند شدن ایران از مزایای برجام انجام نداده‌اند و با وقت‌کشی از تعهدات خود در برجام شانه خالی کرده‌اند. اروپایی‌ها که بر اساس توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵، متعهد به افزایش مبادلات اقتصادی با ایران هستند، ادامه حفظ برجام را به توافقات موشکی جدید با ایران مشروط کرده‌اند و از این رو سعی دارند میزان منتفع شدن ایران از مزایای برجام را به تعویق بیندازند.

ظریف در ادامه سخنان خود با بیان اینکه الان وقت آن است که اروپا جرئت ایستادگی خود در برابر واشنگتن را نشان دهد، خاطرنشان کرد: «اگر الان اروپا این ایستادگی را نکند، دلیلی ندارد که بعد از پایان دوره آقای ترامپ این کشتی متوقف شود. وقتی امریکا یک سیاستی را در یک دوره ریاست جمهوری انتخاب می‌کند به این مسیر ادامه می‌دهد، اگر اروپایی‌ها منتظر نشستند که دو سال دیگر دولت امریکا عوض بشود و این کشتی به مسیر قبلی برگردد، حتماً این طور نخواهد شد، امریکا همین مسیر را ادامه می‌دهد؛ حالا یک مقدار عاقلانه‌تر و یک مقدار با سرعت معقول‌تر». هرچند اروپایی‌ها در ظاهر مدعی هستند که ساز و کارهای مالی جدید برجام را بدون امریکا حفظ می‌کنند اما مکانیسم‌های مالی اروپا، گشایشی در اقتصاد ایران ایجاد نمی‌کند.

اخبار کوتاه

■ توافق بر سر استقرار مجدد نیروها در الحدیده یمن

سازمان ملل اعلام کرد، دو طرف درگیر در یمن در زمینه مرحله اول طرح استقرار مجدد نیروها در الحدیده به توافق دست یافتند؛ طرحی که رئیس کمیته هماهنگی در زمینه استقرار مجدد نیروها ارائه کرده است. به گزارش شبکه المسیره، در بیانیه سخنگوی سازمان ملل آمده است: طرف‌های درگیر درباره طرح مایکل لولیسگارد در زمینه استقرار مجدد نیروها به توافق دست یافتند. طبق بیانیه سازمان ملل، دو طرف پیشرفت مهمی در زمینه استقرار مجدد نیروها رقم زدند اما هیچ زمانی برای آغاز خلع سلاح مشخص نشد. سازمان ملل اعلام کرد، دو طرف همچنین موافقت اولیه خود را درباره مرحله دوم استقرار نیروهای متقابل اعلام کردند اما همچنان باید مذاکرات بیشتری انجام شود.

■ ۵ کشته در درگیری مسلحانه در کشمیر

یک مقام پلیس هند، روز دوشنبه از کشته شدن چهار سرباز و یک غیرنظامی در درگیری مسلحانه در منطقه تحت مناقشه کشمیر خبر داد. به گزارش رویترز، این درگیری به‌دنبال اقدام هند برای یافتن و دستگیری افرادی مظنون به عضویت در یک گروه شبه‌نظامی رخ داد که گفته می‌شود در کشتن ۴۴ نیروی شبه‌نظامی پلیس در روز پنج‌شنبه نقش داشته‌اند. یک مقام ارشد پلیس روز یک‌شنبه گفت ۲۳ نفر که مظنون به داشتن ارتباط با گروه شبه‌نظامی عامل حادثه روز پنج‌شنبه بودند دستگیر شدند.

■ تل‌آویو پایگاه‌های خط ساحلی فلسطین را تخلیه می‌کند

ارتش رژیم صهیونیستی قصد دارد پایگاه‌های نظامی موجود در خط ساحلی فلسطین اشغالی از شمال تا جنوب را تخلیه کند. بر اساس گزارش «المیادین»، رژیم صهیونیستی درباره علت این اقدام ادعا کرده، تل‌آویو تحمل اسکان جمعیت بیشتر را ندارد و باید از مناطق موجود در طول خط ساحلی که از زیبایی لازم برای ساخت و ساز برخوردار هستند، استفاده کرد. جدول زمانی دقیقی برای تخلیه پایگاه‌های «زیکیم، بلماخیم، عتلیت، معهد داوود» اعلام نشده است.

■ تقویت حضور نظامی انگلیس در شمالگان

وزیر دفاع انگلیس اعلام کرد حضور نظامی این کشور در شمالگان برای مقابله با فعالیت‌های روسیه در منطقه افزایش می‌یابد. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، گوین ویلیامسون، وزیر دفاع انگلیس اعلام کرد: این اقدام در راستای افزایش مهارت‌های نیروهای نظامی کشور در شرایط آب و هوایی زیر صفر درجه، فراگیری و استفاده از تجربیات متحدان دیرینه از جمله نروژ و نظارت بر تهدیدات زیردریایی توسط هواپیمای شناسایی پوزایدون و افزایش هوشیاری نیروها انجام می‌گیرد. ویلیامسون ادامه داد: بر اساس قرار داد امضا شده میان انگلیس و نروژ، سالانه بیش از هزار سرباز به نروژ در طول ۱۰ سال برای آموزش اعزام خواهند شد.

■ طالبان نشست با امریکا را به تعویق انداخت

طالبان دور جدید برنامه‌ریزی شده مذاکرات صلح با امریکا را که قرار بود روز دوشنبه در پاکستان برگزار شود به تعویق انداخت. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، طالبان اعلام کرد اکثر اعضای تیم مذاکره‌کننده این گروه قادر به سفر به پاکستان نیستند چرا که آنها در لیست‌های سیاه امریکا و سازمان ملل قرار دارند. این تیم ۱۴ نفره طالبان شامل پنج تن از زندانیان سابق زندان گوانتانامو امریکا و انس حقانی برادر محبوس رهبر شبکه حقانی است. پیش‌تر اعلام شده بود هیئتی از امریکا و یک تیم مذاکره‌کننده از طالبان احتمالاً روز دوشنبه در اسلام‌آباد دور جدیدی از مذاکرات را آغاز می‌کنند که هدف از برگزاری آن مشارکت در حل بحران افغانستان و مذاکره در خصوص خروج احتمالی نیروهای امریکایی بود.

هزینه ۲۰ میلیارد دلاری سعودی برای جذب پاکستان

گزارش یک

در سفر ولیعهد عربستان به پاکستان، دو کشور قرارداد سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری در حوزه‌های پتروشیمی، انرژی، معدن، پالایشگاه، انرژی‌های تجدیدپذیر، بخش خدمات و ورزش امضا کردند؛ سرمایه‌گذاری‌هایی که بیشتر با هدف وارد کردن اسلام‌آباد به اردوگاه سعودی در منطقه انجام شده است.

به گزارش «جوان»، در شرایطی که مردم پاکستان با توسعه مناسبات با عربستان سعودی مخالف هستند اما دولت اسلام‌آباد بدون توجه به خواسته‌های مردمی، روابط با سعودی را در اولویت سیاست‌های خود قرار داده است. در نخستین روز از سفر دو روزه محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان به پاکستان، دو کشور یک‌شنبه شب قرارداد سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری در حوزه‌های پتروشیمی، انرژی، معدن، پالایشگاه، انرژی‌های تجدیدپذیر، بخش خدمات و ورزش امضا کردند. به گزارش خبرگزاری آناتولی، ولیعهد سعودی پس از امضای قراردادهای اقتصادی با پاکستان، گفت: «در اولین مرحله از سرمایه‌گذاری عربستان ۲۰ میلیارد دلار وارد خاک پاکستان می‌شود و همه می‌دانند که برای نخستین مرحله این رقم شگفت‌انگیزی است». بن‌سلمان تأکید کرد: «روابط خوب اسلام‌آباد و ریاض می‌تواند آینده‌ای بهتر برای منطقه رقم بزند و دو کشور در زمینه‌های مختلفی از جمله مسائل سیاسی، امور گردشگری و امنیتی با یکدیگر همکاری خواهند داشت». عمران خان، نخست‌وزیر پاکستان هم در سخنان خود درباره امضای قراردادهای اقتصادی با عربستان گفت: «حضور ولیعهد سعودی آغاز دور جدیدی از تاریخ برای مردم پاکستان خواهد بود». عمران خان گفت: «دولت سعودی در مشکلات و سختی‌ها همراه مردم پاکستان بوده و تاکنون نیز همراهی خود را ادامه داده است». نخست‌وزیر پاکستان اضافه کرد: «سرمایه‌گذاری عربستان در پاکستان باعث بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌شود و به زودی مردم نیز از این سرمایه‌گذاری بهره‌مند خواهند شد». نخست‌وزیر پاکستان همچنین تأکید کرد: «بیش از ۳ هزار کارگر پاکستانی در زندان‌های عربستان به سر می‌برند و من از دولت سعودی می‌خواهم که با آزادی آنها باعث شادی خانواده‌شان شود». بن‌سلمان ضمن استقبال از این پیشنهاد عمران خان وعده داد «به محض بازگشت به عربستان مشکلات کارگران پاکستانی را حل کند.»

■ خرج میلیاردی برای یارگیری

سرمایه‌گذاری چند میلیاردی سعودی در پاکستان در حالی است که پیش از این عربستان با حمایت از دولت اسلام‌آباد و پرداخت وام ۶ میلیارد دلاری به این کشور کمک به‌سزایی به مقامات پاکستانی برای خروج از وضعیت دشوار اقتصادی کرده بود. پاکستان با مشکلات جدی در زمینه پرداخت‌های خود روبه‌رو است و امیدوار است با امضای این قراردادها بتواند به اقتصاد لرزان خود سامان بدهد. بن‌سلمان تلاش می‌کند با سرمایه‌گذاری در حوزه اقتصادی پاکستان دولت اسلام‌آباد به رهبری عمران‌خان را در اردوگاه عربستان قرار دهد و عمران‌خان نیز با توجه به اعمال فشارهای سیاسی و اقتصادی امریکا به کشورش، کمک‌های اقتصادی عربستان را برای پاکستان حیاتی می‌داند. همچنین حضور پاکستان در ائتلاف به رهبری ریاض علیه یمن نیز بسیار برای عربستان حائز اهمیت است و حفظ متحدان در این ائتلاف در سایه فشارهای خارجی برای توقف این جنگ برای ولیعهد سعودی حیاتی است. عربستان سعودی که به خاطر جنایاتش در یمن و قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی تحت فشار افکار عمومی جهان و مقامات غربی است، تلاش می‌کند با یارگیری‌های منطقه‌ای، از زیر بار این فشارها خارج شود. به همین منظور، کشورهایی مثل پاکستان که به شدت نیازمند کمک‌های مالی هستند، در دستور کار رژیم سعودی قرار گرفته‌اند تا حامیان منطقه‌ای خود را افزایش دهد. امضای قرارداد ۲۰ میلیاردی با عربستان سعودی در حالی است که پیش از سفر بن‌سلمان، هزاران نفر از مردم پاکستان با اعتراض به سفر ولیعهد سعودی خواستار لغو آن شدند ولی دولت پاکستان با استقرار ۲۰ هزار نیروی نظامی امنیت بن‌سلمان را تضمین کرد. پاکستان که انتظار سرمایه‌گذاری‌های گسترده از سوی عربستان را دارد، در جریان سفر بن‌سلمان به اسلام‌آباد از تمامی ظرفیت‌های خود برای خوشامدگویی به وی استفاده کرد. در سرتاسر اسلام‌آباد، بنرهایی با موضوع خوشامدگویی به بن‌سلمان و عکس‌های مشترک وی با عمران‌خان، نخست‌وزیر پاکستان نصب شده بود.

■ ریاض نفت و گاز پاکستان را تأمین می‌کند

«خالد الفالح» وزیر انرژی عربستان که به همراه بن سلمان در پاکستان به سر می برد، در پیام توئیتری گفت «که ریاض نفت و گاز پاکستان را تأمین خواهد کرد». تأمین نیازهای نفتی و گازی پاکستان از سوی عربستان سعودی در حالی است که اخیراً عمران خان گفته بود که خط لوله صلح با ایران را دوباره از سر می گیرد. عربستان می‌خواهد با این اقدامات، اسلام آباد را از ایران دور کرده و با تأمین نیازهای انرژی پاکستان، نفوذ خود را در پاکستان افزایش دهد.

چالش

صائب عریقات: تلاش امریکا برای انزوای مسئله فلسطین شکست خورده است

عضو ارشد جنبش فتح با انتقاد از تلاش دولت ترامپ برای منزوی کردن فلسطینی‌ها گفت، جهان امروز دیگر به امریکا اجازه نمی‌دهد با حق حاکمیت سایر ملت‌ها هرگونه که خواست رفتار کند.

«صائب عریقات» مذاکره‌کننده ارشد تشکیلات خودگردان فلسطین در مذاکرات سازش با رژیم صهیونیستی و عضو ارشد جنبش فتح، در روزنامه «هاآرتص» نوشت مقامات امریکایی تلاش داشتند نشست ورشو را موفقیتی در برنامه‌های‌شان جلوه دهند، اما نتایج نشست از این ادعا فاصله زیادی داشت و فرستادگانش اظهارنظرهای اغراق‌آمیزی در خصوص این نتایج بیان کردند.

یکی از اهداف امریکا به حاشیه راندن فلسطین در گفت‌وگوی اعراب بود که به بزرگ‌ترین شکست آنها در این نشست بدل شد. به عقیده این مقام فلسطینی، انتقال سفارت امریکا به بیت‌المقدس، عادی‌سازی شهرک‌سازی‌ها و سایر اقدامات امریکایی‌ها بیشتر در راستای استعمار فلسطین توسط اسرائیل است نه برقراری صلح. جهان امروز دیگر به امریکا اجازه نمی‌دهد با حق حاکمیت سایر ملت‌ها هرگونه که خواست رفتار کند. او نوشت فارغ از تلاش‌های دولت ترامپ، محوریت فلسطین از جهان عرب برداشته نمی‌شود.

برخی در ورشو این حرف را پیش می‌کشیدند که باید گذشته را فراموش کرد و آینده را در نظر گرفت و از این طریق قصد داشتند جنایات رژیم صهیونیستی را عادی جلوه دهند. اما عواقب یوم‌النکبه تاکنون همراه میلیون‌ها پناهنده فلسطینی باقی مانده است. وی افزود: نه تنها جهان عرب بلکه بخش عمده جامعه جهانی اقدامات ترامپ علیه فلسطین را محکوم می‌کنند. قبول جنایات صهیونیست‌ها می‌تواند فضا را برای قدم برداشتن به سمت صلح بازتر کند. با اینکه فلسطین در نشست ورشو شرکت نکرد اما جزو محورهای بحث باقی ماند و تلاش امریکا برای منزوی کردن مردم ستمدیده فلسطین بی‌نتیجه ماند.

گزارش ۲

واکنش سرد اروپا به تهدید ترامپ در سوریه

با پایان یافتن داعش در سوریه و خروج نیروهای امریکایی بحث زندانیان داعشی که اصالت یا تابعیت غربی دارند به چالشی بزرگ برای این کشور تبدیل می‌شود، به‌ویژه آنکه ترامپ به کشورهای اروپایی هشدار داده امریکایی‌ها ممکن است این زندانیان را آزاد کنند که با واکنش سرد مقامات اروپایی مواجه شد.

«هایکو ماس» وزیر خارجه آلمان درباره تهدید امریکا برای آزاد کردن زندانیان داعشی به شبکه خبری «ای‌اردی» گفت که تحقق چنین اقدامی بسیار دشوار است و افزود: «بازگشت این افراد زمانی امکان‌پذیر است که اطمینان خاطر ایجاد شود که وقتی آنها بازداشت شدند، بلافاصله دادگاهی شوند». این مقام آلمانی گفت: «این یعنی، ما نیاز به اطلاعات و تحقیقات داریم و این امکان هم وجود ندارد و تا زمانی که چنین شرایطی ایجاد نشود، از دید من اجرایی کردن آن بسیار دشوار است». پیش‌تر سخنگوی وزارت کشور آلمان به این اظهارات واکنش نشان داده بود و گفته بود که در مجموع همه شهروندان آلمانی و آنهایی هم که مظنون به جنگیدن در کنار داعشی‌ها هستند می‌توانند به کشور بازگردند با این حال باید امکان دسترسی کنسولی وجود داشته باشد.

مقامات آلمانی گفته بودند که عراقی‌ها اعلام آمادگی کرده‌اند که برخی از تکفیری‌های آلمانی را محاکمه کنند اما دولت آلمان اعلام کرده است که درباره سوریه با توجه به شرایط حاکم در این کشور نمی‌توان تضمین داد که روند کنسولی و قانونی برای بازداشتی‌های آلمانی طی شود. دانمارک دیگر کشور اروپایی بود که به حرف‌های ترامپ واکنش نشان داد و با آن مخالفت کرد. «لارس لوکه راسموسن» نخست‌وزیر دانمارک گفته است که کشورش چنین نخواهد کرد. راسموسن گفت: «ما درباره افرادی بسیار خطرناک در جهان حرف می‌زنیم و نباید آنها را بپذیریم. »وی همچنین گفت که اظهارات ترامپ با توجه به اینکه شرایط سوریه هنوز باثبات نیست، سخنانی ناپخته است.

روز یک‌شنبه «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور امریکا به اروپایی‌ها هشدار داد که در صورت پا پیش نگذاشتن آنها برای بازگرداندن بیش از ۸۰۰ داعشی اروپایی که ائتلاف تحت رهبری واشنگتن آنها را دستگیر کرده است، امریکا داعشی‌ها را آزاد خواهد کرد. همچنین در بلژیک نیز وزیر دادگستری این کشور خواهان یک راهکار اروپایی برای این مسئله شد و گفت که باید با آرامش این مسئله را بررسی کرد تا با خطرات امنیتی کمتری مواجه شویم. وی گفت: در حال حاضر در شمال سوریه زنان و کودکانی داریم اما برخی تروریست‌های شناخته شده نیز آنجا هستند. این در حالی است که مسئولان محلی کرد در سوریه با محاکمه خارجی‌ها مخالفند و خواهان بازگرداندن‌شان به کشورهای خود هستند اما کشورهای غربی نگران واکنش منفی مردم خود هستند.

سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه در کنفرانس مطبوعاتی مشترکی با یوسف بن علوی، همتای عمانی خود اظهار کرد: تدابیر علیه تروریست‌های خارجی مذکور در قطعنامه‌های سازمان ملل آمده است، باید به آنها احترام گذاشته شود و با شفافیت با این موضوع تعامل شود. وی افزود: این افراد مظنون به اتهامات تروریستی هستند و اصطلاح تروریست‌های خارجی در قطعنامه شورای امنیت آمده و این قطعنامه‌ها شامل بندهای صریح و تدابیر مشخص هستند که باید در حق تروریست‌ها اجرایی شوند.

■ ۱۰۰ کامیون مشکوک امریکایی

پس از اینکه «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور امریکا ۲۸ آذر سال جاری اعلام کرد که قصد دارد نیروهای نظامی خود را از خاک سوریه خارج کند و عناصر داعش نیز در شرق سوریه محاصره شدند، اقدامات مشکوک ائتلاف امریکا افزایش یافت. گروه موسوم به «دیده‌بان حقوق بشر سوریه» روز دوشنبه برای چندمین بار گزارش داد که ۱۰۰ کامیون متعلق به ائتلاف موسوم به ضد داعش به رهبری امریکا وارد شرق سوریه شده است. این گروه اعلام کرد که شامگاه یک‌شنبه ۱۰۰ کامیون متعلق به امریکا با پلاک عراق وارد خاک این کشور شد. به گزارش دیده‌بان، ۴۰ کامیون از این ۱۰۰ کامیون، خالی و ۴۰ کامیون نیز سرپوشیده بود و مشخص نبود که چه چیز در آن وجود دارد و ۱۰ کامیون، حامل خودرو و ۱۰ کامیون دیگر نفتکش بود. دیده‌بان با اشاره به اینکه این نشست همزمان با پایان حضور گروه داعش در شرق فرات صورت گرفته است، گزارش داد که نیروهای کُرد برای مرحله پساداعش برنامه‌ریزی کرده و به این نتیجه رسیدند که عناصر مخفی داعش را با کمک ائتلاف امریکا شناسایی کنند و زمینه‌های اجتماعی، فکری و اقتصادی را که باعث تداوم حضور این گروه بود از بین ببرند؛ مسئله‌ای که ظاهراً برای توجیه باقی ماندن نیروهای امریکایی در شرق سوریه مطرح شده است. ادعای مبارزه کُردها و امریکا با داعش در حالی مطرح می‌شود که دیده‌بان اخیراً اعلام کرد که این طرف‌ها با یکدیگر به توافق دست یافتند؛ مسئله‌ای که شبیه آن در شهر رقه سوریه رخ داد و در جریان آن، ۴ هزار داعشی با همکاری امریکا و کُردها از رقه خارج و به دیرالزور انتقال داده شدند.

■ شرط امریکا برای کردها

امریکا تهدید کرد در صورتی که نیروهای سوریه دموکراتیک با بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه یا روسیه ائتلاف کنند، کمک‌های نظامی واشنگتن به این نیروها قطع خواهد شد.

ژنرال پل لاکامرا، فرمانده نیروهای ائتلاف ضدداعش در اظهاراتی مطبوعاتی اعلام کرد: در صورتی که نیروهای سوریه دموکراتیک (قسد) با دولت سوریه یا روسیه هم پیمان شوند ما مجبور خواهیم شد تمامی کمک‌های نظامی را به آنها قطع کنیم. ژنرال لاکامرا، اضافه کرد: تا زمانی که آنها شریک ما باقی بمانند ما به آموزش و تجهیز آنها به سلاح ادامه خواهیم داد.

او در پاسخ به این سؤال که آیا واشنگتن در صورت ائتلاف نیروهای کرد با بشار اسد به حمایت‌های خود ادامه می‌دهد یا نه، گفت: در این صورت روابط ما با آنها قطع خواهد شد، زیرا آنها به دمشق که ما ارتباطی با آنها نداریم بازمی‌گردند. در این صورت آنها دیگر شریک ما نخواهند بود.

نگاه

سجاد مرادی کلارده

تزریق دلارهای سعودی برای تقویت تروریسم در پاکستان

محمد بن‌سلمان در میان تدابیر شدید امنیتی و برخی تجمعات اعتراضی سفری دو روزه را به پاکستان انجام داد. این سفر که نخستین دیدار بن‌سلمان در مقام ولیعهد سعودی از پاکستان به شمار می‌رود، با استقبال مقامات اسلام‌آباد از جمله عمران خان، نخست‌وزیر این کشور از وی انجام شد. روابط پاکستان و عربستان به سال ۱۹۴۷ و استقلال پاکستان از هند بازمی‌گردد و طرفین به ویژه طی دهه‌های اخیر سعی در گسترش روابط در تمامی زمینه‌ها داشته‌اند. در زمینه روابط اقتصادی، عربستان سعودی پنجمین شریک تجاری پاکستان است و طبق آمار حدود ۹ درصد از صادرات به پاکستان را در اختیار دارد. در سفر کنونی نیز یک قرارداد سرمایه‌گذاری به ارزش ۲۰ میلیارد دلار بین دو طرف به امضا رسید. در باب اهمیت پاکستان در راهبرد سیاست خارجی عربستان نکات چندی حائز اهمیت است. نخست موضوع وضعیت داخلی پاکستان است. عربستان پاکستان را به واسطه مشکلات قومی، پتانسیل بالا در جذب گروه‌های افراطی، ارتباط نزدیک سازمان اطلاعات این کشور (ISI) با ریاض و همچنین روابط نزدیک رهبران دو طرف، گزینه مناسبی برای همکاری می‌داند. همچنین وجود فقر وسیع در پاکستان و نیاز شدید مالی و حمایتی این کشور به عربستان، پاکستان را کشوری نیازمند قلمداد کرده که به شدت به حمایت‌های مالی عربستان وابسته است. در درجه بعدی، موقعیت ژئوپلتیک پاکستان در میانه مناطق مهمی همچون خاورمیانه، آسیای مرکزی و شبه‌قاره است. پاکستان همچنین بیش از ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک با ایران دارد که به دلیل واقع شدن در منطقه پرتنش بلوچستان دارای اهمیت ویژه‌ای است. به همین دلیل است که برخی پاکستان را برای عربستان شریکی کلیدی در منطقه‌ای کلیدی می‌دانند. روابط دو کشور به گونه‌ای است که بروس ریدل، افسر پیشین سازمان سیا عربستان را بیش از هر کشوری حامی پاکستان می‌داند که در برنامه هسته‌ای آن نیز سرمایه‌گذاری کرده است. در مقابل، پاکستان نیز در دهه‌های اخیر با استقرار نیرو در عربستان، به حفظ قدرت در خانواده سلطنتی این کشور کمک شایان توجهی کرده است.

در عین حال به نظر می‌رسد که روابط طرفین در سال‌های اخیر بیش از هر چیز درگیر برخی از مسائل ایدئولوژیک و ژئوپلتیک شده است که به ویژه در ابعاد ایدئولوژیک مشکلاتی را برای همسایگان در پی داشته است. گسترش روابط افراطی ریاض -اسلام‌آباد و تداوم و تقویت حمایت از طالبان افغانستان و حمایت از نبردهای نیابتی از طریق اسلام‌گرایان افراطی در سریلانکا، نپال، بنگلادش و کشورهای حوزه آسیای میانه و... آثاری ناخوشایند بر منافع همسایگان داشته است. عربستان دارای بیشترین سهم در تجهیز، سازماندهی و تقویت گروه‌های تندرو پاکستانی است. آمار غیررسمی حکایت از آن دارد که حدود ۲۰ هزار مدرسه مذهبی در پاکستان وجود دارد. گفتنی است بیش از یک میلیون دانش‌آموز در این مدارس مشغول به تحصیل هستند و عربستان بیشترین سهم را در تجهیز و تأسیس آنها دارد.

در درجه دوم، عربستان در ابعاد منطقه‌ای درگیر رقابت‌های گسترده با ایران در مناطق مختلف است. شکل‌دهی به ائتلاف‌های متعدد منطقه‌ای را می‌توان مهم‌ترین تأثیر و پیامد جابه‌جایی قدرت در عربستان سعودی و جایگزینی نخبگان جدید در سیاست خارجی این کشور به ویژه پادشاه و ولیعهد جدید این کشور ارزیابی کرد. محوریت این ائتلاف‌ها را علقه‌های ژئوپلتیک – ایدئولوژیک شکل داده است؛ به نحوی که اغلب کشورهای هدف ائتلاف سعودی نظیر عراق، سوریه و... در قلمرو ژئوپلتیک ایران قرار دارند و مقابله با گسترش ژئوپلتیک ایران هدف اصلی آن را تشکیل داده است. در همین چارچوب تلاش برای حضور پاکستان در ائتلاف‌های منطقه‌ای عربستان بخش عمده‌ای از رویکرد کنونی ریاض نسبت به اسلام‌آباد را تشکیل می‌دهد. در عین حال نکته مهم در شرایط کنونی این است که پاکستان همواره سعی کرده است به ایجاد توازن در روابط دوجانبه و چندجانبه خود با عربستان و ایران بپردازد. استنکاف پارلمان این کشور از تصویب قطعنامه اعزام نیرو برای شرکت در ائتلاف سعودی در جنگ یمن در آوریل ۲۰۱۵ در همین چارچوب انجام گرفت. به علاوه، پاکستان برخلاف عربستان در همسایگی ایران قرار دارد و به لحاظ روابط دوجانبه و راهبردی این کشور با ایران، نمی‌تواند رویکردی خصمانه علیه ایران به ویژه در سطوح منطقه‌ای اتخاذ کند. در طرف دیگر، پاکستان از اولویت ویژه‌ای در جنوب ابتکار جاده ابریشم جدید چین برخوردار است که فرصت‌های زیادی را در اختیار این کشور قرار می‌دهد. در مجموع باید گفت که به‌رغم اینکه عربستان سعودی در سفر کنونی ولیعهد این کشور سعی دارد پاکستان را وارد رقابت‌ها و مناقشات منطقه‌ای متعدد خود کند، اما وضعیت کنونی پاکستان به ویژه در زمینه گروه‌های افراطی و تروریسم بسیار حساس است. به همین دلیل به نظر می‌رسد گسترش نفوذ سعودی و در راستای آن افزایش صدور افراطی‌گری از سوی پاکستان، علاوه بر زیر سؤال بردن منزلت منطقه‌ای این کشور، پاکستان را از بسیاری از فرصت‌های منطقه‌ای در پیرامون این کشور محروم می‌سازد.

دورنما

لهستان برای دومین بار سفیر رژیم صهیونیستی را فراخواند

هنوز یک هفته از نشست ورشو نگذشته لهستان برای دومین بار سفیر رژیم صهیونیستی را به دلیل اظهارات وزیر خارجه جدید این رژیم احضار کرد و در همین حال نخست‌وزیر جمهوری چک هم اعلام کرده در اعتراض به مواضع نتانیاهو و سایر مقامات اسرائیل در نشست ویشگراد در قدس شرکت نمی‌کند تا علناً برگزاری این نشست نیز در هاله‌ای از ابهام قرار بگیرد.

دولت لهستان روز دوشنبه بار دیگر «آنا آزاری» سفیر رژیم صهیونیستی در ورشو را احضار کرده است. این اقدام لهستان پس از آن صورت گرفت که «اسرائیل کاتص» وزیر خارجه جدید رژیم صهیونیستی روز دوشنبه در مصاحبه با رادیو ارتش رژیم صهیونیستی گفته است: «بسیاری از لهستانی‌ها با نازی‌ها همکاری کردند و در نابودی یهودیان نقش داشتند.» وی افزود: «می‌توان رفتاری دیپلماتیک داشت و باید هم دیپلماتیک رفتار کرد، اما واقعیات تاریخی قابل تغییر نیستند. پیش از هلوکاست، هنگام وقوع آن و پس از آن، یهودستیزی در ذات لهستانی‌ها بوده است.» نشست هفته گذشته «ورشو» علیه ایران به عقیده کارشناسان نزدیک به دولت لهستان قرار بود نقطه عطفی برای ارتقای روابط میان ورشو و تل‌آویو باشد، اما نه تنها این اتفاق نیفتاد، بلکه این نشست عملاً به محلی برای اوج‌گیری دوباره تنش میان دو طرف در مورد رخدادهای جنگ جهانی تبدیل شد. چند روز پیش «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی که برای شرکت در نشست ضدایرانی ورشو به لهستان سفر کرده بود، هنوز خاک این کشور را ترک نکرده بود که در مرکز یادبود قربانیان «هلوکاست» لهستانی‌ها را به همدستی با آلمان نازی متهم کرد و تلویحاً به انتقاد از لایحه‌ای پرداخت که سال گذشته میلادی در لهستان تصویب شد و طرح ادعای مشارکت لهستانی‌ها در هلوکاست را غیرقانونی کرد.

در پی اظهارات نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی «ماتئوش مورا‌ویه‌تسکی» نخست‌وزیر لهستان سفرش به فلسطین اشغالی را لغو کرد. او قرار بود این هفته در اجلاس چهارجانبه کشورهای اروپای مرکزی (لهستان، مجارستان، اسلواکی و جمهوری چک) موسوم به «ویشگراد»، که در قدس اشغالی برگزار می‌شود، شرکت کند. از سوی دیگر، نخست‌وزیر جمهوری چک هم اعلام کرده به دلیل سخنان نتانیاهو و سایر مقامات اسرائیل در نشست ویشگراد در قدس شرکت نمی‌کند به این ترتیب عملاً نشست ویشگراد برگزار نخواهد شد.